

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

5. detsember 2019*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Direktiiv 2008/98/EÜ – Artiklid 30 ja 33 – Jäätmekavad –
Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomsed piirkonnad (Hispaania) – Läbivaatamise kohustus –
Kohustus komisjoni teavitada – Nõuetekohase ametliku kirja puudumine – Enneaegse ametliku kirja
saatmine – Vastuvõetamatus

Kohtuasjas C-642/18,

mille ese on ELTL artikli 258 alusel 12. oktoobril 2018 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: S. Pardo Quintillán, E. Sanfrutos Cano ja F. Thiran,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindaja: L. Aguilera Ruiz,

kostja,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja president L. S. Rossi (ettekandja), kohtunikud J. Malenovský ja F. Biltgen,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 5. septembri 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub oma hagi Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei ole Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomseid piirkondi puudutavas osas läbi vaadanud jäätmekavasid, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivis 2008/98/EÜ,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT 2008, L 312, lk 3), ega ole nende kavade läbivaatamisest talle ametlikult teatanud, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad vastavalt selle direktiivi artikli 30 lõikest 1 ja artikli 33 lõikest 1.

Õiguslik raamistik

- 2 Direktiivi 2008/98 artikli 28 lõikes 1 on ette nähtud:

„Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad ametiasutused kehtestavad vastavalt artiklitele 1, 4, 13 ja 16 ühe või mitu jäätmekava.

Need kavad peavad eraldi või kombineerituna hõlmama kogu asjaomase liikmesriigi geograafilise territooriumi.“

- 3 Direktiivi artikli 30 lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid tagavad, et jäätmekavasid ja jäätmetekke vältimise programme hinnatakse ja vajaduse korral vaadatakse läbi vähemalt iga kuue aasta järel ning, kui see on asjakohane, vastavalt artiklitele 9 ja 11.“

- 4 Direktiivi artikli 33 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid teavitavad komisjoni pärast nende vastuvõtmist artiklites 28 ja 29 osutatud jäätmekavadest ja jäätmetekke vältimise programmides, samuti mis tahes olulisest muudatustest kavades ja programmides.“

- 5 Direktiivi 2008/98 artikli 40 lõike 1 kohaselt on selle direktiivi ülevõtmise tähtaeg 12. detsember 2010, st kaks aastat pärast selle jõustumist 12. detsembril 2008.

Kohtueelne menetlus

- 6 Komisjon saatis 18. novembril 2016 Hispaania Kuningriigile ametliku kirja, milles ta väitis, et kuna viimane ei ole vastu võtnud või uuesti läbi vaadanud Aragoni, Baleaari saarte, Kanaari saarte, Kantaabria, Castilla-La Mancha, Kataloonia, Extremadura, Galicia, La Rioja, Madridi, Murcia ja Navarra autonoomsete piirkondade ning Ceuta autonoomse linna jäätmekavasid ning seetõttu ei ole talle neist kavades teatanud, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud direktiivi 2008/98 artikli 28 lõiget 1, artikli 30 lõiget 1 ja artikli 33 lõiget 1.

- 7 Hispaania Kuningriik vastas ametlikule kirjale 18. jaanuari 2017. aasta kirjaga.

- 8 Komisjon esitas 14. juulil 2017 põhjendatud arvamuse, milles ta järeldas, et Hispaania Kuningriik rikub jätkuvalt kohustusi, mis tulenevad direktiivist 2008/98, osas, mis puudutab Aragoni, Baleaari saarte, Kanaari saarte ja Madridi autonoomseid piirkondi ning Ceuta autonoomset linna, ning palus sellel liikmesriigil võtta nõutavad meetmed kahe kuu jooksul alates põhjendatud arvamuse kättesaamisest, st 14. septembriks 2017.

- 9 Hispaania Kuningriik vastas põhjendatud arvamusele 14. septembri 2017. aasta ning 17. jaanuari, 18. mai, 23. mai ja 6. juuni 2018. aasta kirjadega.

- 10 Kuna komisjon leidis, et Hispaania Kuningriik ei ole veel võtnud vajalikke meetmeid, et täita oma kohustusi, mis tulenevad direktiivist 2008/98, otsustas ta 12. oktoobril 2018 esitada käesolevas asjas liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi.

Menetlus Euroopa Kohtus

- 11 Komisjon väitis oma hagiavalduses, et kuna Hispaania Kuningriik ei ole vastu võtnud ega uuesti läbi vaadanud Aragoni, Baleaari saarte, Kanaari saarte ja Madridi autonoomsete piirkondade ning Ceuta autonoomse linna jäätmekavasid ega ole seetõttu neist kavadest teatanud, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad vastavalt direktiivi 2008/98 artikli 28 lõikest 1, artikli 30 lõikest 1 ja artikli 33 lõikest 1.
- 12 Arvestades Hispaania Kuningriigi poolt kostja vastuses esitatud teavet, mis sisuliselt käsitleb seda, et 2018. aastal võeti vastu ja edastati komisjonile Aragoni ja Madridi autonoomsete piirkondade ning Ceuta autonoomse linna uued jäätmekavad, otsustas komisjon loobuda liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi esitamisest osas, milles see puudutas neid autonoomseid piirkondi ja seda autonoomset linna. Peale selle, mis puudutab Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomseid piirkondi, siis otsustas komisjon võtta tagasi väite, et nende kahe autonoomse piirkonna jäätmekavad on jäetud vastu võtmata, nimelt väite, et on rikutud direktiivi 2008/98 artikli 28 lõiget 1, kuna Hispaania Kuningriik edastas need kavad, mis olid vastu võetud enne selle direktiivi jõustumist.
- 13 Seega piiras komisjon liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi eset väidetega, mis käsitlevad jäätmekavade läbivaatamise ja neist teavitamise kohustust, mis on ette nähtud vastavalt direktiivi 2008/98 artikli 30 lõikes 1 ja artikli 33 lõikes 1, üksnes selles osas, mis puudutab Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomseid piirkondi.

Poolte nõuded

- 14 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
  - tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei vaadanud läbi Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomsete piirkondade jäätmekavasid direktiivi 2008/98 nõuete kohaselt, siis on ta rikkunud selle direktiivi artikli 30 lõikest 1 tulenevaid kohustusi;
  - tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei teavitanud komisjoni ametlikult Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomsete piirkondade jäätmekavade läbivaatamisest, siis on ta rikkunud nimetatud direktiivi artikli 33 lõikest 1 tulenevaid kohustusi, ja
  - mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.
- 15 Hispaania Kuningriik palub Euroopa Kohtul:
  - jätta hagi rahuldamata, ja
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt.

Hagi vastuvõetavus

- 16 Tuleb märkida, et ELTL artikli 258 esimeses lõigus sätestatud kohtueelse menetluse eesmärk on anda asjaomasele liikmesriigile võimalus täita liidu õigusest tulenevad kohustused või kaitsta end tõhusalt komisjoni esitatud väidete vastu. Selle menetluse nõuetekohane läbiviimine on seega oluline liikmesriikide õiguste kaitse garantii, mida nõuab EL toimimise leping. Ainult siis, kui seda garantiid on järgitud, saab Euroopa Kohus otsustada võistlevas menetluses, kas liikmesriik on tegelikult oma kohustusi rikkunud, nagu väidab komisjon. Ametliku kirja eesmärk on nimelt piiritleda kohtueelses

menetluses vaidluse ese ja anda liikmesriigile, kellel palutakse esitada oma seisukoht, kaitse ettevalmistamiseks vajalikku teavet (vt selle kohta 5. juuni 2003. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia, C-145/01, EU:C:2003:324, punkt 17 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 17 Samamoodi tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et ELTL artikli 258 esimese lõigu kohaselt ametliku kirja saatmine eeldab, et enne seda oleks komisjon õiguspäraselt esitanud väite, et asjaomane liikmesriik on oma kohustusi rikkunud (vt selle kohta eelkõige 15. veebruari 2001. aasta kohtuotsus komisjon vs. Prantsusmaa, C-230/99, EU:C:2001:100, punkt 32, ja 27. oktoobri 2005. aasta kohtuotsus komisjon vs. Luksemburg, C-23/05, EU:C:2005:660, punkt 7).
- 18 Sellest tuleneb, et ELTL artikli 258 esimeses lõigus ette nähtud menetluse kohtueelse etapi alustamine, samas kui komisjon ei saa õiguspäraselt väita, et asjaomane liikmesriik on rikkunud oma kohustusi, mõjutab tingimata liikmesriigi kohustuste rikkumise tuvastamise menetluse õiguspärasust.
- 19 Lisaks, kui puudub ELTL artiklis 258 sätestatud nõuetele vastav ametlik kiri, siis kujutab see endast avalikust huvist tulenevat asja läbivaatamist takistavat asjaolu, mida Euroopa Kohus võib igal ajal omal algatusel kontrollida (vt selle kohta 13. septembri 2000. aasta kohtumäärus komisjon vs. Madalmaad, C-341/97, EU:C:2000:434, punkt 21, ja 27. oktoobri 2005. aasta kohtuotsus komisjon vs. Luksemburg, C-23/05, EU:C:2005:660, punktid 5 ja 7).
- 20 Käesoleval juhul, nagu kohtujurist sisuliselt esile tõi oma ettepaneku punktides 17–19, saatis komisjon Hispaania Kuningriigile 18. novembril 2016 kirja, milles ta heitis liikmesriigile ette selliste direktiivis 2008/98 ette nähtud teatavate kohustuste rikkumist, mida sel kuupäeval veel ei saanud väita.
- 21 Esiteks, nagu nähtub repliigist, tõlgendas komisjon direktiivi artikli 30 lõiget 1 – mis näeb ette, et liikmesriigid tagavad, et jäätmekavasid hinnatakse vähemalt iga kuue aasta järel, ja vajaduse korral vaadatakse need uuesti läbi – nii, et see paneb liikmesriikidele kohustuse vaadata need kavad läbi kuue aasta jooksul alates nimetatud direktiivi jõustumise kuupäevast, st alates 12. detsembrist 2008.
- 22 Siiski sai direktiivi 2008/98 artikli 30 lõikes 1 ette nähtud kohustus hinnata ja vajaduse korral vaadata läbi Baleaari saarte ja Kanaari saarte autonoomsete piirkondade poolt vastu võetud jäätmekavad, tekkida alles direktiivi ülevõtmise tähtaja lõppedes, nagu tuleneb nimetatud direktiivi artikli 40 lõikest 1, st alates 12. detsembrist 2010.
- 23 Järelikult lõpeb tähtaeg, mis on liikmesriikidele antud direktiivi 2008/98 artikli 30 lõikes 1, et täita selles artiklis ette nähtud kohustusi, alles kuus aastat pärast direktiivi ülevõtmise tähtaja möödumist, st 12. detsembril 2016.
- 24 Seega, kui komisjon saatis Hispaania Kuningriigile ametliku kirja 18. novembril 2016, et lõpetada nimetatud direktiivi artikli 30 lõikes 1 ette nähtud kohustuse väidetav rikkumine, siis alustas ta ELTL artiklis 258 ette nähtud menetluse kohtueelset etappi enneaegselt.
- 25 Kuna kohustus, mille kohta komisjon väidab, et see on jäetud täitmata, tekkis alles pärast kuupäeva, mil ametlik kiri välja saadeti, siis ei saanud komisjon õiguspäraselt osutada ühelegi artikli 30 lõikes 1 ette nähtud kohustuse rikkumisele.
- 26 Vastupidine seisukoht seaks pealegi vältimatult ohtu õiguskindluse nõuded, mis on omased igale menetlusele, mis võib üle minna kohtumenetluseks (vt analoogia alusel 15. veebruari 2001. aasta kohtuotsus komisjon vs. Prantsusmaa, C-230/99, EU:C:2001:100, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 27 Teiseks kehtivad samad kaalutlused direktiivi 2008/98 artikli 33 lõikes 1 sätestatud jäätmekavade kõigist olulistest muudatustest teatamise kohustuse väidetava rikkumise suhtes.

- 28 Kuna teatamiskohustus on nende kavade läbivaatamise kõrvalkohustus, siis alles pärast hindamismenetluse ning nende kavade võimaliku muutmise lõpuleviimist on võimalik hinnata muudatuste ulatust ja vajaduse korral tuvastada, et liikmesriik on rikkunud selle direktiivi artikli 33 lõikes 1 sätestatud teatamiskohustust.
- 29 Sellest järeldeb, et enne nimetatud direktiivi artikli 30 lõikes 1 ette nähtud kuueaastase tähtaja möödumist, st enne 12. detsembrist 2016, ei saanud komisjon ka õiguspäraselt väita, et on rikutud teatamiskohustust artikli 33 lõike 1 tähenduses.
- 30 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb komisjoni hagi liikmesriigi kohustuste rikkumise kohta jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 31 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Hispaania Kuningriik on kohtukulude hüvitamist komisjonilt nõudnud ja viimase esitatud hagi on tunnistatud vastuvõetamatuks, tuleb kohtukulud komisjonilt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt.

Allkirjad